

„Dostavíš sa do mojej kancelárie ihneď po zhromaždení!“ zareval Cubby. „Tolká nehanobnosť – nemá to ani štipku úcty! Strať sa mi z očí!“

Krystal sa však na konci radu zastavila, namierila prostredníkom na Cubbyho a zarevala: „NIČ SOM NEUROBILA, TY CHUJ!“

Miestnosť sa otriasala salvami vzrušenej vravy a smiechu. Učitelia sa darmo pokúšali utíšiť hurhaj. Jeden či dvaja z nich vstali z miesta, aby sa hrozbami pokúsili zdisciplinovať svoje vlastné triedy.

Za Krystal a pánom Meacherom sa prudko zavreli dvojité dvere.

„Upokojte sa!“ zakričala riaditeľka a v hale opäť zavládlo napäté ticho, hojne prerušované vrtením sa a šepotom. Fats civil priamo pred seba, no tentoraz bola jeho ľahostajnosť silená a pokožka mu akosi potemnela.

Andrew cítil, ako sa Gaia znova zaborila do svojej stoličky. Zozbieral odvahu, šibol pohľadom doľava a zoširoka sa usmial. Ona mu úsmev opätovala.

VII

I keď pagfordské lahôdky neotvárali pred deväť tridsať, Howard Mollison tam prišiel oveľa skôr. Bol to neobyčajne obézny muž vo veku šesťdesiatštyri rokov. Brucho mu ako zástera ovísalo tak hlboko k stehnám, že väčšine ľudí, keď im prvýkrát spočinul na ňom zrak, okamžite zišiel na um jeho penis. Napadlo im, kedy si ho naposledy videl, ako si ho asi umýva a ako ho vôbec dokáže používať pri akte, na ktorý bol penis stvorený. Sčasti preto, že jeho telesná stavba vyvolávala v ľuďoch takéto myšlienkové pochody, a sčasti vďaka jeho distingvovanému humoru, Howard v rovnakej miere dokázal ľudí priviesť do pomykova a aj odzbrojiť, a tak zákazníci pri prvej návšteve predajne takmer vždy kúpili viac, ako pôvodne zamýšľali.

Pri práci si poklepával do rytmu. Jednou rukou s krátkymi prstami plynulo pohyboval krájačom na mäso dozadu a dopredu a vlasovo tenké plátky šunky vlnivo dopadali na celofán. Jeho okrúhle modré oči boli hocikedy pripravené žmurknúť a brada sa mu zachvievala nenúteným smiechom.

Howard si sám vymyslel pracovný úbor: biele košeľové rukávy, tmavozelená zástera z tuhej plachtoviny, menčestrové nohavice a lovecká čiapka, do ktorej si nastrkal kopy rybárskych mušiek. Ak bola niekedy jeho čiapka terčom vtipov, už dávno prestala byť. Každé ráno v pracovný deň si ju pred malým zrkadielkom vo WC pre zamestnancov nasadil s pietnou precíznosťou na husté sivé kučery.

Ranné otváranie bolo pre Howarda zdrojom neutíchajúcej radosti. Rád sa zdržiaval v obchodíku, kým ešte jediným zvukom bolo tiché bzúčanie chladiarenských boxov. Vyžíval sa, keď doň mohol znova vliať život: jediným otočením vypínača v ňom rozsvietiť, vytiahnuť žalúzie, nadvihnúť poklopy, aby na obdiv vystavil poklady na chladených regáloch: bledozelené artičoky, ónyxovo čierne olivy, sušené paradajky skrútené ako rubínové morské koníky v oleji s bylinami.

Toto ráno však jeho potešenie hatila netrpezlivosť. Jeho obchodná spoločníčka Maureen už meškala a tak ako Miles predtým, aj Howard sa bál, že ho dakto predbehne a oznámi jej senzačnú správu pred ním, keďže nemala mobil.

Zastavil sa pri nedávno vysekanom klenutom priechode v stene medzi lahôdkami a starým obuvníctvom, z ktorého sa zanedlho mala stať najnovšia kaviareň v Pagforde. Skontroloval kryt z pevného plastu vhodného do priemyselných prevádzok, ktorý mal zabrániť usadzovaniu sa prachu v lahôdkach. Kaviareň plánovali otvoriť ešte pred Veľkou nocou, aby stihli pritiahnúť turistov, ktorí navštívia West Country. Veď práve kvôli nim rok čo rok Howard dával do výkladu miestny jablčný cider, syr a bábiky zo šúpolia.

Za chrbtom mu zacengal zvonček. Otočil sa a jeho zaplátané a mechanicky vystužené srdce sa od vzrušenia prudko rozbúchalo.

Maureen bola šesťdesiatdvaročná drobná žena s okrúhlymi plecami, vdova po Howardovom pôvodnom obchodnom spoločníkovi. Keďže sa hrbila, vyzerala oveľa staršie na svoj vek, aj keď sa kĺčovito snažila všemožnými spôsobmi udržať si mladosť: farbila si vlasy na čierne ako uhoľ, obliekala sa do jasných farieb a knísala sa v topánkach s neuvážene vysokými opätkami (v obchode sa vždy preobula do ortopedických sandálov od Dr. Scholla).

„Bré ráno, Mo,“ pozdravil ju Howard.

Zaumienil si nepokaziť efekt tým, že sa pri oznamovaní noviniek uponáhľal, ale čo nevidieť začnú chodiť zákazníci a mal toho veľa na srdci.

„Vieš, čo sa stalo?“

Spýtavo zvrátila tvár.

„Barry Fairbrother je mŕtvy.“

Ústa sa jej otvorili od údivu.

„*To hádam nie!* Čo sa stalo?“

Howard si poklepal po spánku.

„Niečo mu prasklo tu v hlave. Miles bol pri tom, videl, ako sa to celé odohralo. Na parkovisku golfového klubu.“

„*No nie!*“ zvolala zas.

„Bol načisto mŕtvy,“ povedal Howard, akoby jestvovali rôzne stupne smrti a v prípade Barryho Fairbrothera to bolo obzvlášť fatálne.

Mareen ovisli kútiky krikľavo narúžovaných perí, ako sa križovala. U tejto katolíčky takéto okamihy vždy mávali výrazný kolorit.

„Miles bol pri tom?“ zachrapčala. V jej hlbokom hlase bývalej fajčiarky zaznievala pálčivá túžba po každom detaile.

„Nepostavíš na čaj, Mo?“

Aspoň o niekoľko minút predĺži jej muky. Chvájala, aby bola späť čo najskôr, a tak si poliala ruku horúcim čajom. Spoločne si sadli za pult na vysoké drevené stoličky, ktoré tam Howard umiestnil pre prípad, že budú mať voľnú chvíľku. Maureen si chladila popálenú ruku hrstou ľadu, ktorý si naškrabala spomedzi olív. Prebrali tragédiu všeobecne: vdova („čo si počne sama bez Barryho,

ved' preňho žila“), deti („štyria dospievajúci – koľké to bremeno bez otca“), relatívna mladosť nebožtíka („nebol oveľa starší ako Miles, no nie?“) a napokon sa dopracovali k tomu pravému orechovému, lebo to ostatné bolo len obchádzanie horúcej kaše.

„A čo ďalej?“ opýtala sa Maureen dychtivo Howarda.

„Ech,“ hlesol Howard. „Nuž, čo teraz. To je otázka, všakver? Uvoľnilo sa jedno miesto, Mo, a to môže hodne zavážiť.“

„Uvoľnilo sa...?“ ubezpečovala sa Maureen v obave, že jej mohlo dačo podstatné ujsť.

„Miesto uvoľnené v dôsledku neočakávanej udalosti,“ zopakoval Howard. „Tak sa tomu hovorí, keď sa v miestnom zastupiteľstve uvoľní miesto po smrti jeho člena. Taký je terminus technicus,“ zahlásil školometsky.

Howard bol predsedom miestneho zastupiteľstva a prvým občanom mestečka Pagford. K tejto funkcii patrili aj insígnie jeho úradu v podobe pozlátenej a smaltovanej reťaze, ktorá teraz odpočíva v malom sejfe, ktorý so Shirley nainštalovali na spodku vstavanej skrine. Keby pagfordský územný celok nadobudol status obce, mohol by si hovoriť starosta – hoci ním, z hľadiska svojej pôsobnosti, de facto bol. Shirley to dala jasne najavo na webovej domovskej stránke zastupiteľstva, kde pod fotografiou žiariaceho a zdravím prekypujúceho Howarda s reťazou prvého občana sa uvádza, že rád prijme účasť na miestnych občianskych a obchodných podujatiach. Iba pred zopár týždňami odovzdával osvedčenia o cyklistickej zdatnosti na miestnej základnej škole.

Howard síkal čaj a s úsmevom, aby neutralizoval svoju štipľavú poznámku, poznamenal: „Nezabúdaj, Mo, že Fairbrother bol hovädo, pamätaj na to. Dokázal byť sviňa.“

„Veď ja dobre viem,“ odvetila. „Dobre to viem.“

„Ak by žil, bol by som si to s ním rozdal. Spýtaj sa Shirley. Dokázal byť riadna podšívka.“

„Veď ja viem.“

„Nuž, uvidíme. Uvidíme, ako to dopadne. Tým by sa to malo vy-